

Verwerking van afval ontstaan bij bestrijding van eikenprocessierups

Bij de bestrijding van de eikenprocessierups (Epr) komen vaak rupsrestanten vrij. Deze bestaan uit rupsen, brandharen en spinselnesten. De brandharen kunnen bij contact met mensen en dieren irritaties en ontstekingen van huid, ogen en luchtwegen (lepidopterisme) veroorzaken.

Uit onderzoek is gebleken dat de irriterende werking nog lang blijft bestaan tot zo'n 8 jaar na vrijkomen. Daarom moeten tijdens de bestrijding en de verwerking de nodige voorzorgsmaatregelen worden getroffen om te voorkomen dat de brandharen onnodig worden verspreid. Bovendien zijn rupsrestanten een afvalstof in de zin van de Wet milieubeheer en moeten zij dus volgens de regels worden verwerkt.

Afhankelijk van de gebruikte bestrijdingsmethode, ontstaan verschillende afvalfracties. Hierna komen de meest toegepaste methoden aan bod.

1. Zuigen en vervolgens opvangen in een giertank die gedeeltelijk is gevuld met water. Dit levert de natte rupsrestanten. Euralcode 20 02 01 (stedelijk afval/tuin- en plantsoenafval, inclusief afval van begraafplaatsen)/ biologisch afbreekbaar afval);
 2. Nesten kunnen, al dan niet vooraf met lijm bespoten, worden opgevangen in (plastic) zakken. Ook dit zijn droge rupsrestanten maar, door de aanwezigheid van plasticzakken vallen ze onder de Euralcode is 20 02 03 (stedelijk afval/tuin- en plantsoenafval, inclusief afval van begraafplaatsen)/overig niet biologisch afbreekbaar afval);
 3. Zuigen met een aangepaste (industriële) stofzuiger met stofzuigerzakken. Dit levert de droge rupsrestanten maar door de aanwezigheid van de stofzuigerzakken vallen ze onder de Euralcode is 20 02 03 (stedelijk afval/tuin- en plantsoenafval, inclusief afval van begraafplaatsen)/overig niet biologisch afbreekbaar afval),
 4. Zuigen met een aangepaste industriële stofzuiger en opgevangen in de voorkamer van een mobiele verbrandingsinstallatie. De droge rupsrestanten worden tijdens de bestrijding omgezet in een asrest, Euralcode 19 01 12 (afval van de verbranding of pyrolyse van afval/niet vallend onder bodemas en slakken die gevaarlijke stoffen bevatten)
- Ad 1. Het waterige mengsel met rupsen, brandharen en spinselnesten, de zogenaamde natte rupsrestanten, heeft zo'n lage calorische waarde dat het niet kan worden verbrand. Composteren of vergisten geeft geen garantie dat de brandharen hun irriterende eigenschappen verliezen. De natte rupsrestanten kunnen worden gestort. In de vergunning van de inrichting (bijvoorbeeld een reguliere stortplaats), moet dan wel zijn opgenomen dat dit soort afval mag worden geaccepteerd. Bovendien moet ervoor worden gezorgd dat dit afval zodanig wordt behandeld en afgedekt dat er daarna, gedurende 8 jaar, geen contact met brandharen mogelijk is voor mensen of dieren.
- Er zijn daarbij drie mogelijkheden:
- a. ze kunnen worden aangeboden aan een reguliere stortplaats;
 - b. in sommige provincies bestaat de mogelijkheid ontheffing te krijgen om de rupsrestanten onder voorwaarden in de bodem te brengen buiten een inrichting¹. Deze ontheffing wordt niet verleend als op de plaats waar wordt gezogen eerder in de tijd de bestrijding van de eikenprocessierups met chemische middelen is uitgevoerd. Voor het verlenen van een ontheffing voor het in de bodem brengen buiten een inrichting zijn Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag;

¹ inrichting als bedoeld in de Wet milieubeheer

- c. de rupsrestanten worden gestort binnen een inrichting, niet zijnde een reguliere stortplaats. Dan moet de vergunning van die inrichting zodanig zijn, dat die rupsrestanten mogen worden ontvangen en onder voorwaarden in de bodem gebracht.
Ook voor dit afval geldt dat er eerder in de tijd geen bestrijding van de eikenprocessierups met chemische middelen is uitgevoerd.
- Ad 2. Deze zogenaamde droge rupsrestanten kunnen worden verbrand in een gewone Afval Verbrandingsinstallatie (AVI). Wel moet de verpakking zodanig zijn dat er geen brandharen kunnen vrijkomen bij de acceptatie en de verdere (overslag)handelingen tot in de oven zelf. De plasticzakken kunnen het beste verzameld worden in een hermetisch af te sluiten kunststof container met op het etiket de vermelding Euralcode 20 02 03 en de aanduiding irriterend Xi. De container inclusief inhoud moet dan gescheiden van het andere afval direct en onbeschadigd in de oven worden gebracht.
- Ad 3. Voor de afvoer en verwerking van de met rupsrestanten gevulde stofzuigerzakken lijkt de Ad 2. beschreven route de best mogelijke.
- Ad 4. Tijdens deze aanpak worden de, in de voorkamer opgevangen rupsrestanten, direct batchgewijs in een infrarood verhitte oven gestort. Daarin worden ze verast. Uit onderzoek is gebleken dat er bij deze methode asresten ontstaan waarin geen irriterende brandharen meer aanwezig zijn. De asresten moeten vervolgens worden afgegeven aan een reguliere stortplaats. Gezien het gehalte aan zware metalen is het niet mogelijk ze op een andere wijze toe te passen.

NB

Bij het bespuiten met bestrijdingsmiddelen zullen de dode rupsen ter plaatse blijven of onder de boom vallen en daar blijven. Dat geldt ook bij het op de plek van voorkomen, branden van rupsen en nesten. Het meeste materiaal wordt dan omgezet in "rook". De niet behandelde restantjes en de verwaaide brandharen worden niet verzameld en blijven dus ter plaatse achter. Hier is dus geen sprake van het zich ontdoen van afval .